

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-наукова програма	Початкова освіта
Спеціальність	A3 «Початкова освіта»
Галузь знань	A Освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Бигар Ганна Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти https://eleded.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobotnyky-kafedry/shtatni-pratsivnyky/byhar-hanna-pavlivna/
Контактний тел.	+380506643127
E-mail:	h.buhar@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	середа з 14.30 до 15.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Інноваційні технології позакласної та позашкільної виховної діяльності» спрямована на підготовку майбутніх учителів початкової школи до організації виховної роботи з використанням сучасних педагогічних технологій. У процесі вивчення дисципліни здобувачі освіти опановують знання про сутність, принципи та особливості інноваційної виховної діяльності, методи й форми позакласної та позашкільної роботи з дітьми молодшого шкільного віку.

Особлива увага приділяється інтерактивним технологіям організації дозвілля, ігровим, проектним, інформаційно-комунікаційним та арт-технологіям, які сприяють розвитку творчості, комунікативних навичок, соціальної активності та ціннісних орієнтацій молодших школярів. Дисципліна також забезпечує формування вмій майбутніх педагогів планувати, реалізовувати та аналізувати ефективність виховних заходів у позаурочний час.

Засвоєння курсу сприяє професійному становленню вчителя, розвитку його готовності до інноваційної діяльності, здатності створювати виховне середовище, спрямоване на гармонійний розвиток особистості молодшого школяра, формування здорового способу життя, моральних і соціальних цінностей.

Мета навчальної дисципліни «Інноваційні технології позакласної та позашкільної виховної діяльності» є підготовка майбутніх учителів початкової

школи до ефективної організації виховної роботи з молодшими школярами у позаурочний та позашкільний час. Дисципліна спрямована на формування у студентів знань і вмінь застосовувати інноваційні виховні технології, які сприяють розвитку моральних і духовних цінностей, соціальної активності, культури спілкування, творчості та здорового способу життя дітей молодшого шкільного віку.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПОЗАКЛАСНІЙ ВИХОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
Тема 1	Сутність та особливості позакласної виховної роботи у початковій школі
Тема 2	Інноваційні ігрові технології у позакласній діяльності
Тема 3	Колективні творчі справи та арт-технології
Тема 4	Проектна діяльність у позакласній роботі
Тема 5	Використання ІКТ та цифрових технологій
Тема 6	Інтерактивні методи розвитку комунікативних та соціальних навичок
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ ВИХОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
Тема 1	Сутність та специфіка позашкільної виховної роботи з молодшими школярами
Тема 2	Арт-технології у позашкільній діяльності
Тема 3	Туристсько-краєзнавчі та природоохоронні технології
Тема 4	Спортивно-оздоровчі технології
Тема 5	Соціальне проектування та волонтерські ініціативи
Тема 6	Використання цифрових технологій та медіаресурсів у позашкільній діяльності

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Інноваційні технології позакласної та позашкільної виховної діяльності» застосовуються різноманітні форми, методи та освітні технології, що спрямовані на ефективне засвоєння знань, розвиток практичних умінь та формування у студентів професійних компетентностей у сфері організації виховної роботи з молодшими школярами.

Навчальний процес організовується із використанням як традиційних, так і інноваційних форм навчання, що забезпечують активне залучення студентів до освітньої діяльності. Лекційні заняття дають змогу систематизувати теоретичні знання, формують уявлення про основні поняття, принципи та методи позакласної та позашкільної виховної роботи. Важливим компонентом навчання є семінари, інтерактивні обговорення, під час яких студенти

аналізують педагогічні ситуації, розробляють сценарії позакласних та позашкільних заходів, обговорюють сучасні методи виховання та формування соціальних, моральних і творчих якостей учнів.

Особливу увагу приділено методам активного навчання, що сприяють розвитку критичного мислення, самостійності та практичних умінь студентів. Зокрема, застосовуються інтерактивні технології, такі як групові дискусії, мозковий штурм, проєктна діяльність, рольові ігри, кейс-метод, ситуаційні вправи, які моделюють реальні педагогічні ситуації та допомагають розробляти комплексні заходи для розвитку особистості та колективу учнів.

Також використовується дослідницький підхід: студенти проводять міні-дослідження, спостереження, опитування, аналізують практичний досвід педагогів, що працюють у позакласній та позашкільній сфері. Це дає змогу оцінювати ефективність різних технологій, порівнювати методики та пропонувати власні підходи до організації виховної діяльності.

У навчальному процесі активно застосовуються сучасні освітні технології, зокрема цифрові, інтерактивні та ігрові. Мультимедійні презентації, відеоматеріали, онлайн-платформи та інтерактивні ресурси підвищують зацікавленість студентів, полегшують засвоєння теоретичного матеріалу та сприяють формуванню практичних умінь. Гейміфікація дозволяє зробити навчання динамічним і цікавим, стимулює активну взаємодію студентів та формує мотивацію до застосування інноваційних технологій у виховній діяльності.

Таким чином, поєднання різноманітних форм, методів і освітніх технологій забезпечує комплексний підхід до підготовки майбутніх педагогів, які володітимуть як теоретичними знаннями, так і практичними навичками організації позакласної та позашкільної виховної діяльності. Це сприяє формуванню висококваліфікованих фахівців, здатних створювати позитивне, безпечне та розвивальне освітнє середовище для молодших школярів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення дисципліни *«Інноваційні технології позакласної та позашкільної виховної діяльності»* важливу роль відіграє контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів. Вони спрямовані на перевірку рівня засвоєння знань, формування практичних умінь та розвиток професійних компетентностей у сфері організації виховної роботи з молодшими школярами. Контроль та оцінювання мають на меті не лише визначити фактичний рівень знань студентів, а й стимулювати їхню самостійну навчальну діяльність, відповідальність за результати навчання та розвиток навичок саморефлексії.

У межах дисципліни застосовуються різноманітні форми контролю, що дозволяють оцінити знання, уміння та здатність студентів застосовувати набуті навички на практиці. Поточний контроль здійснюється протягом семестру і включає виконання практичних завдань, участь у дискусіях, підготовку аналітичних матеріалів, тестування, презентацію навчальних проєктів та моделювання виховних заходів. Модульний контроль передбачає

перевірку знань за окремий тематичний блок і може включати письмові або усні опитування, аналіз кейсів, захист міні-проектів та виконання творчих завдань.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за допомогою різних методів контролю, які поєднують традиційні й інноваційні підходи. Тестування дозволяє швидко та об'єктивно перевірити рівень теоретичних знань студентів, зокрема їхнє розуміння основних понять, принципів і технологій позакласної та позашкільної виховної роботи. Усний контроль реалізується через індивідуальні співбесіди, обговорення та дискусії, що сприяють розвитку навичок аргументованого висловлення думки та формулювання обґрунтованих висновків.

Особливе значення має практичний контроль, що включає виконання завдань із застосуванням знань у реальних педагогічних ситуаціях. Це можуть бути розробка та презентація сценаріїв позакласних і позашкільних заходів, моделювання виховних занять, проведення інтерактивних ігрових чи творчих заходів та оцінка їхньої ефективності. Студенти також виконують творчі завдання: створення інтерактивних дидактичних матеріалів, навчальних ігор, мультимедійних презентацій або організація заходів для розвитку соціальних і моральних компетентностей учнів.

Важливим компонентом є самооцінювання та взаємооцінювання, які сприяють розвитку рефлексії, критичного мислення та відповідальності за власні навчальні результати. Самооцінювання може здійснюватися через написання рефлексивних записок, аналіз власних сильних і слабких сторін, планування шляхів професійного вдосконалення. Взаємооцінювання передбачає аналіз роботи інших студентів, обговорення їхніх досягнень та надання конструктивного зворотного зв'язку, що розвиває комунікативні навички та здатність до обґрунтованої критики.

Завершальним етапом є підсумковий контроль у формі заліку, який перевіряє комплексно теоретичні знання, практичні навички та здатність аналізувати, узагальнювати інформацію і пропонувати ефективні рішення у сфері позакласної та позашкільної виховної діяльності.

Таким чином, система контролю та оцінювання дисципліни поєднує різні форми та методи, що забезпечують комплексний підхід до оцінки навчальних досягнень студентів і формування їхньої професійної компетентності у застосуванні інноваційних технологій виховання молодших школярів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «**Інноваційні технології позакласної та позашкільної виховної діяльності**» базується на комплексному аналізі теоретичних знань, практичних умінь, аналітичних здібностей та професійної компетентності студентів. Під час оцінювання враховується рівень засвоєння матеріалу, здатність застосовувати знання на практиці, самостійність виконання завдань, розвиток критичного мислення та комунікативних навичок.

Студенти, які демонструють високий рівень знань, вільно оперують термінами та поняттями дисципліни, здатні аналізувати й синтезувати інформацію, робити обґрунтовані висновки та застосовувати набуті знання у практичній педагогічній діяльності, отримують найвищі оцінки. Вони впевнено пояснюють суть інноваційних виховних технологій, пропонують ефективні підходи до організації позакласної та позашкільної діяльності, проявляють ініціативність і творчий підхід у розробці педагогічних заходів.

Студенти, які засвоїли матеріал на достатньому рівні, володіють теоретичними знаннями, але допускають незначні помилки або потребують певної допомоги у виборі та реалізації технологій виховання, отримують відповідну оцінку. Вони здатні аналізувати виховні ситуації та пропонувати практичні рішення, але аргументи можуть бути недостатньо розгорнутими, а підходи – типовими.

Середній рівень характеризується поверховим знанням основних понять та недостатньою впевненістю у застосуванні інноваційних виховних технологій на практиці. Такі студенти розуміють загальний зміст дисципліни, але не завжди можуть самостійно реалізувати теоретичні знання у педагогічній діяльності. Їхні відповіді можуть бути фрагментарними, неповними або недостатньо аргументованими, а практичні навички потребують удосконалення.

Студенти, які не засвоїли основні положення дисципліни, демонструють слабке розуміння змісту, мають труднощі з формулюванням власної думки та виконанням практичних завдань, і отримують низьку оцінку. Вони не проявляють самостійності, не користуються методичними джерелами та не готові до застосування інноваційних виховних технологій у позакласній або позашкільній роботі.

Важливим критерієм оцінювання є також здатність студентів до самооцінювання та рефлексії. Студенти, які усвідомлюють свої сильні та слабкі сторони, аналізують результати власної діяльності та прагнуть до професійного вдосконалення, отримують вищі оцінки. Відсутність аналізу власних досягнень, пасивність та байдужість до навчального процесу свідчать про низький рівень засвоєння дисципліни.

Таким чином, оцінювання результатів навчання здійснюється комплексно, враховуючи не лише рівень теоретичних знань, а й здатність їх практичного застосування, аналітичні та комунікативні навички, самостійність і творчий підхід до вирішення педагогічних завдань. Такий підхід дозволяє об'єктивно визначити готовність студентів до організації позакласної та позашкільної виховної діяльності з молодшими школярами.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks->

[chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf](https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf) ;

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інноваційний розвиток позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» : методичний посібник / А. Е. Бойко, В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко, В. В. Мачуський; за ред. В. В. Мачуського. Івано-Франківськ: НАІР, 2023. 223с. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738178/1/Метод.%20посіб.%202023%20%28ред.%20В.%20В.%20Мачуський%29.pdf?utm_source=chatgpt.com
2. Мачуський В.В. *Методичний посібник 2023: навчальні програми, сценарії та тренінги з позашкільної освіти.* URL: [https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738178/1/Метод.%20посіб.%202023%20\(ред.%20В.%20В.%20Мачуський\).pdf](https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738178/1/Метод.%20посіб.%202023%20(ред.%20В.%20В.%20Мачуський).pdf)
3. Формування у вихованців позашкільних навчальних закладів базових компетентностей : монографія / В. В. Вербицький, Л. М. Бондар, А. Е. Бойко, А. В. Корнієнко, Т. М. Кречотіна, О. В. Литовченко, О. П. Липецький, О. І. Любич, В. Л. Маринич, В. В. Мачуський, Н. В. Перепелиця, О. В. Просіна, Г. П. Пустовіт, Н. Ю. Сидоренко, Л. В. Тихенко. ; за https://nenc.gov.ua/education/wp-content/uploads/2015/12/формування-у-вихованців-позашкільних-навчальних-закладів-базових-копетентностей.pdf?utm_source=chatgpt.com
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Закон України «Про позашкільну освіту» (2000, чинна редакція) https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1841-14?utm_source=chatgpt.com#Text
6. Конвенція ООН про права дитини https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
7. Стратегія національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2020-п#Text>
8. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України (2022) <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-koncepciyu-nacionalno-patriotichnogo-vihovannya-v-sistemi-osviti-ukrayini>